

Erik Ågren
Avdelningen för patologi och viltsjukdomar

Naturvårdsverket
Registratorskontoret
112 54 Stockholm

Delrapport, bidrag från akutanslaget för Viltsjukdomsövervakningsprogrammet
Undersökning av persistens av rävens dvärgbandmask
***Echinococcus multilocularis* hos rödrävar i områden**
med konstaterad smitta. NV-10058-12

PROJEKTETS STATUS 30 JUNI 2014

Insamlingen av rävar har samordnats genom kontakter med lokala jägare eller yrkesjägare inom de tre kända smittade områdena. Rävar skjutna inom sedvanlig jakt eller vid skydds jakt inom ett område med cirka 20 km radie runt de tre fyndplatserna av dvärgbandmask från 2011 skickades till SVA eller kördes in. Ansvariga jägare har fått en ersättning på 300 kr per inskickad skjuten räv.

Från Borlängeområdet har 30 rävar inkommit. Samtliga var negativa avseende dvärgbandmask.

Från Uddevallaområdet har 30 rävar inkommit. Två av dessa var positiva avseende dvärgbandmask.

Från Katrineholmsområdet har 22 rävar analyserats, varav två var positiva avseende dvärgbandmask. Ytterligare fem rävar finns frysta men har inte hunnit analyseras ännu. De sista tre rävarna som behövs för att nå upp till 30 förväntas komma in under kommande rävjaktssäsong som börjar 1 augusti, då projektet har förlängts (se nedan).

Några av de dvärgbandmaskar som har hittats i tarmen hos de hitintills fyra positiva rävarna har skickats till forskare i Frankrike för subtypning, vilket bidrar till kunskap om varifrån dvärgbandmasksmittan i Sverige kan ha kommit och eventuellt spridits.

Rapporter från projektet görs nu tillgängliga på SVA:s webbsidor, tillsammans med resultaten från övriga undersökningar som rör dvärgbandmask.

UTVIDGAD UNDERSÖKNING 2014

Den nationella övervakningen av dvärgbandmask som initierades 2012 med rävspillningsinsamling och träckanalyser, liksom forskningsprojekt på sorkar och rävspillningar på SLU pågår fortfarande. Från fångst av sorkar inom SLU:s forskningsprojekt hittades dvärgbandmask i levern hos en vattensork, vilket är en av parasitens mellanvärdar, i början av 2014. Denna sork fångades i Södermanlands län, cirka 7 mil öster om Katrineholm. Naturvårdsverket har medgett förlängning av projektet under ett års tid, t.o.m. 30 juni 2015, för att genomföra en insamling och analys av upp till 30 skjutna rävar från detta område där smittan nyligen påvisats. Medel finns avsatta för att kunna göra uppföljande undersökningar i upp till tre nya fyndplatser. För att hålla ner kostnaden för analyserna görs framgent först en PCR-analys av träck från tarmen på inskickade rävar. Tarmskrapning för att leta efter dvärgbandmaskar görs sedan enbart för de rävar som är positiva vid PCR-analysen. Detta ger en minst lika god känslighet som enbart tarmskrap, då PCR-metoden nu har validerats klart.

Sammanfattningsvis har projektet så här långt visat att dvärgbandmask persisterar hos rödrävar i Uddevalla- och Katrineholmsområdet, men att parasiten inte har återfunnits i Borlängeområdet. Parasiten har i Sverige hitintills påvisats i begränsad omfattning i mycket fokala områden. Ett nytt smittat område påvisades genom fyndet i en vattensork, en mellanvärd. Fortsatt undersökning av rävar runt nya fyndplatser gör att parasitens omfattning och spridning kan följas över tid, och bidrar till kunskap för bedömning av risker för folkhälsan.

EKONOMISK REDOVISNING 30 JUNI 2014

Rekvirerade medel	600 000 kr
Kostnader	
Omkostnader (analyser, resor, fraktersättning)	98 500
Löner	129 420
Sociala avgifter	64 081
OH	116 800
Summa	408 801
Resultat	191 199

För SVA

Erik Ågren
Bitr. avdelningschef